Kavgaya Çağırmada Azmettirme

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	24.06.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2024/265	2026/423	TCK 37, 38, 39/2, 87, CMK 223/2-e, 304/2

ÖZET

Öğle tartışmasının ardından kavga için arkadaşını çağıran sanık, arkadaşının araya giren ve husumeti olmayan katılanı bıçakla ağır yaralaması nedeniyle beraat etmişti. CGK, sınırın aşılmadığını ve sanığın neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralamaya azmettirmeden sorumlu olduğunu kabul etti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/kavgaya-cagirmada-azmettirme-sorumlulugu-cgk-2026-423/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2024/265 E. , 2026/423 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 1. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 2059-2926

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçuna azmettirmeden sanığın 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 38. maddesi delaletiyle 81/1, 35, 62/1, 53... . maddeleri uyarınca 10 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmasına, hak yoksunluğuna ve mahsuba ilişkin Alanya 2. Ağır Ceza Mahkemesince 09.01.2019 tarih ve 116-6 sayı ile kurulan hükmün, sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine duruşma açılarak yapılan inceleme sonucu Antalya Bölge Adliye Mahkemesince 03.04.2019 tarih ve 574-1003 sayı ile İlk Derece Mahkemesi hükmünün kaldırılmasına, sanığın teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçuna azmettirmeden 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 223/2-e maddesi uyarınca beraatine; bu hükmün de katılan vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 1. Ceza Dairesince 12.09.2022 tarih

ve 1854-6793 sayı ile temyiz isteminin esastan reddi ile hükmün onanmasına oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca 22.11.2022 tarih ve 70160 sayı ile "...Sanık ...'nın 5237 TCK'nın 37/1. maddesi kapsamında müşterek fail sıfatıyla mağdur ...'ın kasten yaralanmasından sorumlu tutulması ve cezalandırılması gerekirken, fiil üzerinde hakimiyet kurduğuna ilişkin delil elde edilemediği, aniden gelişen yaralama olayı nedeniyle sorumlu tutulamayacağı gerekçesiyle verilen beraat beraat kararının usul ve yasaya aykırı olduğu..." düşüncesiyle sanık aleyhine süresinde itiraz yoluna başvurulması üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 1. Ceza Dairesince 27.03.2023 tarih ve 12604-1303 sayı ile; "...Katılan ...'in lise öğrencisi olduğu, sanık ...'un da aynı bölgede etüt merkezine devam ettiği, sanık ... ve arkadaşları ile katılanın arkadaşları arasında öğlen saatlerinde tartışma çıktığı, müdür ve öğretmenlerin ayırdığı, sanık ...'un arkadaşı ... ... ve bir kaç kişiyi daha arayarak olay yerine çağırdığı, ...'ın o anda yanında bulunan arkadaşlarına '...'un olayı var, dershaneye gidiyoruz' dediği, ... ve ... ile birlikte dershane önüne gittikleri, erken geldiklerinden bahisle 'Çıkış saatinde gelin' diyerek ...'un arkadaşlarını gönderdiği, ...'un okul çıkışında beklediği sırada tartışma yaşadığı şahıslardan ...'in konuşalım teklifine, 'Arkadaşlarım gelecek bekle sen görürsün!' şeklinde cevap verdiği, ...'nın bir süre sonra bıçakla olay yerine gelerek karşı gruba yöneldiği, ...'in boğazına bıçak dayayarak tehdit ettiği, olayı gören mağdur ...'in ...'ya müdahale ettiği, bunun üzerine ...'nın ... ile kavgaya tutuştuğu, mağdurun yere düşmesi üzerine, ...'nın mağdurun üzerine çıkarak kalbinden bir kez bıçakladığı, mağdurun hayati tehlike meydana gelecek şekilde yaralandığı olayda; sanık ...'un arkadaşı ...'yı dershane önünde yaşadığı tartışmadan haberdar ederek kavga için okula çağırması, ilk tartışmanın kızgınlığı nedeniyle ...'un ...'ya söylediği sözlerin de etkisi ile ...'nın dershane önüne gelip araçtan iner inmez doğrudan bıçakla karşı gruptakilere saldırması, ...'nın karşı gruptakilerle bir husumetinin bulunmaması, ...'un isteği üzerine olay yerine gelen sanık ...'nın öldürmeye teşebbüs suçunu ani gelişen kastla işlemiş olması nedeniyle, ...'un kasten yaralama suçuna azmettirme eyleminden cezalandırılması gerektiği gözetilmeden, hatalı değerlendirme ile beraatine karar verilmesi..." isabetsizliğinden sanık hakkında kurulan beraat hükmünün bozulmasına oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Bozmaya direnen Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 1. Ceza Dairesince 13.10.2023 tarih ve 2059-2926 sayı ile; "...Sanık ...'un sorun yaşadığı kişinin inceleme dışı ... olduğu, katılan ... ... ile sanık ... arasında herhangi bir tartışmadan bahsedilmediği, sanık ...'un inceleme dışı sanık ... ...'ı çağırmasının nedeninin inceleme dışı ... ile aralarında yaşanan tartışma olduğu, kaldı ki, inceleme dışı sanık ... ...'ın gelir gelmez ...'ın boğazına bıçak dayadığı, katılan ...'ın bu sırada olaya müdahale ettiği, olaya müdahalesi sırasında sanık ...'nın inceleme dışı diğer sanık ... ...'a yönelik bir talimatının olduğuna ilişkin delil bulunmadığı, olayın gelişimi dikkate alındığında, sanık ...'nın hedefinin ... olduğu, çağırdığı arkadaşının gelişen olaylar nedeniyle başka bir şahsa yönelik işlediği fiillerden sorumlu tutulmasının usul ve yasaya aykırı olduğu..." gerekçesiyle sanığın önceki hüküm gibi beraatine karar verilmiştir.

Direnme kararına konu bu hükmün de katılan vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 05.01.2024 tarihli ve 129353 sayılı Bozma istemli tebliğnamesiyle dosya, CMK'nın 307. maddesi uyarınca kararına direnilen Daireye gönderilmiş, aynı madde

uyarınca inceleme yapan Yargıtay 1. Ceza Dairesince 24.04.2024 tarih ve 304-2764 sayı ve oy çokluğuyla direnme gerekçesinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞIN KAPSAMI VE KONUSU

İnceleme dışı sanık ... hakkında katılan ...'e yönelik tehdit suçundan verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına dair karar itirazın reddine, katılan ...'a yönelik neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama suçundan kurulan mahkumiyet hükmü ise Özel Dairece onanmasına karar verilmek suretiyle kesinleşmiş olup direnmenin kapsamına göre inceleme; sanık ... hakkında katılan ...'a yönelik eylemi nedeniyle teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçuna azmettirmeden kurulan beraat hükmüyle sınırlı olarak yapılmıştır.

Özel Daire çoğunluğu ile Bölge Adliye Mahkemesi arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; sanığın, inceleme dışı sanık ...'nın katılan ...'e yönelik neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama suçuna azmettiren veya müşterek fail sıfatıyla iştirak edip etmediğinin belirlenmesine ilişkindir.

III. OLAY VE OLGULAR

İncelenen dosya kapsamından;

28.12.2016 tarihli adli raporda; sanık ...'nın yapılan muayenesinde her iki maksiller üst bölgede hiperemi ve duyarlılık, sağ kaş üstünde dış yanda yaklaşık 1 cm hiperemi, sağ kulak altında yaklaşık 4 cm hiperemi mevcut olduğunun, çekilen grafide nazal fraktür hattı görüldüğünün, yaralanmanın basit tıbbi müdahale ile giderilemeyeceğinin ve hayati tehlikesi olmadığının saptandığı,

28.12.2016 tarihli adli raporda; inceleme dışı mağdur ... ...'ın muayenesinde kafada temporal bölgede yaklaşık 4-5 cm şişlik ve hassasiyet mevcut olduğunun, basit tıbbi müdahale ile giderilebilir nitelikte olduğunun ve hayati tehlikesi olmadığının belirtildiği,

28.12.2016 tarihli adli raporda; katılan ...'ın bıçaklanma nedeniyle özel merkezden göğüs cerrahi için hastane acil servisine getirildiği, şuurunun açık olduğu, ksifoidin 2 cm altında 2 cm solunda 1 cmlik kesi bulunduğu, basit tıbbi müdahale ile giderilemeyeceği ve hayati tehlikesinin bulunduğu tespitlerine yer verildiği,

08.08.2017 tarihli Başkent Üniversitesi kati raporunda; katılanın kardiyoloji servisinde acil ameliyata alındığının, operasyonda kanamalı kalp hasarının onarıldığının ve yoğun bakımda stabil olan hastanın servise alındığının, göğüs bölgesinden aldığı bıçak darbesinin kalp yaralanmasına yol açtığının ve mevcut yaranın hayati tehlike oluşturduğunun, yazılı olduğu,

22.03.2019 tarihli Adli Tıp Kurumu Antalya Şube Müdürlüğü raporunda; katılanın maruz kaldığı bir adet kesici delici alet yaralanmasının; kişinin hayatını tehlikeye maruz kıldığı, basit tıbbi müdahale ile giderilebilir nitelikte hafif olmadığı, vücut kemiklerinde kırık tarif edilmediği tespitlerinin bulunduğu,

Anlaşılmaktadır.

Katılan ... soruşturma evresinde; olay günü kendisini bıçaklayan şahsın inceleme dışı sanık ... ... olduğunu, diğer fotoğraflardaki şahısların kendisine hiçbir eylemi bulunmadığını, sadece ... ile karşı karşıya geldiğini, kavga sırasında ...'nın yanında ..., ..., ..., ... isimli kişilerin olduğunu ancak bunlardan sadece ...'nın kendisine hamlesi olduğunu, diğerlerinin bir şey yapmadıklarını,

Kovuşturma evresinde; dershaneden çıkıp eve gittiği sırada çay ocağının orada tartışma sesi duyduğunu, sonra arabadan inenler olduğunu, inceleme dışı sanık ...'nın yanında 9 kişi, inceleme dışı katılan ...'in yanında 5 arkadaşı olduğunu, önce ...'nın ...'in boğazına bıçak dayadığını görünce arkadan öne doğru koştuğunu ve inceleme dışı sanık ...'yı ittirdiğini, buna karşılık ...'nın kendisine saldırıp göğsüne yumruk attığını ancak elinde bıçak görmediğini, herkes dağıldıktan sonra göğsünde ilk anda hissetmediği bir acı hissettiğini, bayıldığını ve sonrasını hatırlamadığını,

Mağdur ... ...; ... Lisesi öğrencisi olduğunu, öğle arasında yemeğe çıktıklarında sanık ... ile yanındaki arkadaşı ...'in, kendi okullarından arkadaşı ... ile tartışmaya başladığını gördüğünü, ... hoca ile bu kişileri ayırdıklarını, sanık ... ve arkadaşı ...'in "Okul çıkışında görüşeceğiz!" dediklerini, okul çıkışında sanığın yanına gittiğini ve "Bir sorununuz varsa bir yere gidip konuşalım." dediğini, sanığın ise "Sen bekle, birazdan arkadaşlarım gelecek, o zaman görüşeceğiz!" dediğini, bu sırada inceleme dışı sanık ...'nın arabayla yanında üç kişiyle geldiğini ve kendisine "Senin sesin çok çıkıyor!" diyerek boğazına bıçak dayadığını, kendisini ...'nın elinden ...hocanın aldığını, ayrıca daha sonra dört kişinin kendisini araya alıp kafasına vurmaya başladıklarını, ellerinden nasıl kurtulduğunu bilemediğini, kalabalık dağılırken katılan ...'ı kucaklayıp hastaneye götürdüklerini gördüğünü,

Tanık ...; ... lisesi öğrencisi olduğunu, okul çıkışında sanık ...'un, okul arkadaşı ...'e "Görüşeceğiz, seni keseceğim!" dediğini, kendisinin de ... ile birlikte sanığın yanına giderek "Konuşalım ne varsa." dediklerini, sonra yüksek sesli müzik çalan bir aracın gelip el frenini çektiğini, araçtan dört kişinin indiğini ve doğrudan şahısların sanık ...'un yanına geldiğini, mağdur ...'in "Ne oluyor hani konuşacaktık?" dediğini, ...'un "Sen göreceksin!" dediğini, bu sırada öğretmenlerin ve arkadaşlarının da olduklarını, bir anda ...'in boğazına birinin bıçak dayadığını, ...'in bu kişinin elini tutup iteklediğini, sonra üç kişinin ...'e vurmaya başladıklarını, kendisinin çantasını bırakıp ...'i kurtarmaya gittiğini, olay anında katılan ...'ın ... isimli kişi tarafından bıçaklandığını sonradan duyduğunu,

Tanık ...; ... lisesi öğrencisi olduğunu, okul çıkışında dışarıdaki kalabalığın içinde tanıdıkları olan ... ve ...'i görünce ne oluyor diye bakmaya gittiğini, ...'in sanık ...'a "Abi sen benim büyüğümsün konuşalım." dediğini, ...'un ise ...'in anasına küfredip "Ben seni keserim, adamlarım geliyor!" dediğini ve öğretmenlerin üzerinden ...'e vurduğunu, daha sonra araçla gelip el frenini çekerek indikten sonra kendilerine doğru üç şahsın ellerindeki bıçakları sallayarak geldiklerini, birinin ...'in boğazına bıçak dayadığını, ...'in eliyle kendisini korumaya çalıştığını, bu sırada ... isimli şahsı yerde yatan ...'ın üzerinde saldırırken gördüğünü, sonra bir anda kaçmaya başladıklarını,
Tanık ... kollukta; ... lisesi öğrencisi olduğunu, son ders boş olunca okulun yanındaki terzinin orada arkadaşları ..., ..., ... ile otururken okulun karşısında olan derneğin önünde ..., ... ve ismini bilmediği

üç kişinin beklediklerini, sonra sanık ...'un ...'e "Bir yere gitme seni keseceğim!" dediğini, sonra ...'in kendisine "Beni dövmeye gelmişler, gelsinler konuşalım, ne varmış öğrenelim." dediğini, bu sırada sanık ...'un birileriyle konuştuğunu, sonra ...'e "Adamlarım var, birazdan seni doğrayacağım!" dediğini, beş dakika sonra okulun oraya beyaz bir araçla dört kişinin geldiğini, inceleme dışı sanık ...'nın doğrudan üzerlerine gelerek "Ne oluyor, kavga edecek olan kim?" diye sorduğunu, sonra bıçağı ...'in boğazına dayadığını, sonra öğretmenlerin araya girip ... ve kendisini içeri aldıklarını, dışarıda katılan ...'ın yerde inceleme dışı sanık ...'nın da onun üzerinde olduğunu gördüğünü, daha sonra olay yerinden kaçtıklarını, katılan ...'ın kafasında darbe izi görmediğini, üzerinde beş kat kıyafet olduğunu, hastaneye götürdüklerini,

Tanık ... ...; ... Etüt merkezi öğrencisi olduğunu, ..., ..., ..., ... ve ...'ın arkadaşları olduğunu, olay günü saat 12.10 sıralarında arkadaşı sanık ... ile yemek yemek için dışarı çıktıklarını, önceden tanımadığı ismini sonradan öğrendiği ... isimli şahsın kendisine "Ne bakıyorsun, birine mi benzettin?" diye sorduğunu, kendisinin "Git, daha çocuksun!" şeklinde cevap verdiğini, yanındaki ve ismini sonradan öğrendiği ...'in de kendisinin yakasından tutarak "Benim kardeşime nasıl birşey dersin?" dediğini, öğretmenlerin kavga çıkmadan kendilerini ayırdığını, sonra sanık ... ile yemeğe gittiklerini, sanık ...'un birkaç kişiyi aradığını, daha sonra kavga çıkabileceğini düşündüklerini, ne konuştuğunu duymadığını ancak sanık ...'un inceleme dışı sanık ...'nın çıkışta birkaç arkadaşıyla yanlarına geleceğini söylediğini, sonra ders çalışmaya devam ettiklerini, 16.10 sıralarında birlikte dershaneden çıktıklarını, çıkışta biraz bekleyince yanlarına ..., ... ve 20 kişilik kalabalık bir grubun geldiğini, ...'in yanlarına gelerek "Ne konuşacaksak konuşalım hadi!" dediğini, kendisine vurmaya başladıklarını, ancak kendisinin ...'e vurmadığını, kafasını yüzünü korumaya çalıştığını, herkesin birbirine girmiş olduğunu, kimin kime vurduğunu bilemediğini, sonra ...'yı da yerde dövmeye başladıklarını, ...'nın elinde bıçak görmediğini, yerden kaldırıp çektiğini, sonra kalabalığın dağılmaya başladığını, yaralanan katılan ...'ı tanımadığını, kimsenin elinde bıçak görmediğini,

Tanık ... ...; mobilya dükkanında çalıştığını, inceleme dışı sanık ... ile 4-5 yıldır tanıştıklarını ve samimi olduklarını, ..., ..., ... ve ...'ı tanıdığını, olay günü saat 12.00 civarı ... ile işleri olduğu için buluştuklarını ve kendisine "...'un olayı var. ... Dershanesine gidiyoruz." dediğini, birşey sormadan "Tamam gidelim." dediğini, ...'nın aracıyla yola çıktıklarını ve ...'ı da alarak dershanenin önüne gittiklerinde kimseyi göremeyince inceleme dışı sanık ...'nın dükkanına geri döndüklerini, işlerini halledip saat 15.30 civarı tekrar dershanenin önüne gittiklerini, bu sırada çay ocağının orada ...'ı gördüğünü, selamlaştıkları sırada inceleme dışı sanık ... ile yaralanan şahsın kavga etmeye başladıklarını, inceleme dışı sanık ...'nın elinde çakı benzeri birşey gördüğünü ancak diğer grubun daha kalabalık olduğunu ve herkese saldırdıklarını, kendini korumaya çalıştığını, olay yerinden zar zor ayrıldıklarını, katılan ...'ı tanımadığını, kimseyle bir husumeti olmadığını, kimseyi darp etmediğini,

Tanık ... ...; Anadolu lisesinde öğrenci olduğunu, ..., ... ve ...'un arkadaşları olduğunu, ..., ..., ..., ... ve ...'ı tanımadığını, olay günü sanık ...'un kendisini arayıp "Çıkışta okula gelin, ben ...'yı aradım, onunla birlikte gelin!" dediğini, ne olduğunu sorunca "Boş ver, siz gelin!" şeklinde karşılık aldığını, sonra ...'yı aradığını ve kendisine olayı anlattığında ...'nın "Tamam sen evde bekle, geliyorum." dediğini, saat 15.15 sıralarında ...'nın beyaz Opel marka araçla gelip kendisini aldığını, araçta ...'nın

da olduğunu, oradan ... Temel lisesine gittiklerini, sanık ...'un orada kendilerini yanında ... ve tanımadığı 3-4 kişiyle birlikte beklediğini, sanık ...'un kendilerine "Çocuklar saat 16.20'de çıkacaklarmış." dediğini, sonra ...'nın dükkanına gittiklerini, oradan çıkış zamanı gelince tekrar aynı okula gittiklerini, olay yerinin kalabalık olduğunu ve sanık ...'un bir kişiyle tartıştığını, bir anda kavga çıktığını ama kimin kime vurduğunu görmediğini, kendisinin de olaya dahil olduğunu, kendisine de vurduklarını ancak kimin vurduğunu bilemediğini, kendisini savunmak için saldıranlara karşılık verdiğini, kavga sırasında inceleme dışı sanık ...'nın elinde bıçak gördüğünü, tahta saplı kenarı metal olduğunu, sonra bir grubun ...'yı araya alarak vurmaya başladığını, kendisinin ...'yı kalabalığın arasından çektiğini, sonra herkesin dağılmaya başladığını, bıçaklanan kimseyi görmediğini, ...'ya neden bıçak çıkarttığını sorunca "Kendimi savunmak için!" dediğini,

İnceleme dışı sanık ... ... soruşturma evresinde; yeni market açtığını ve işlettiğini, katılan ...'ı tanımadığını, ancak ..., ..., ..., ..., ..., ... ve ...'i tanıdığını, olay günü saat 15.30 sıralarında ...'un kendisini arayıp "Beni dövecekler, bana yardım edin okuldan çıkamıyorum, acil gelin!" dediğini, sonra ...'yı ve ...'ı alarak okula doğru arabasıyla gittiklerini, zaman zaman üzerine aldığı çakı bıçağının cebinde ve kapalı vaziyette durduğunu, olay yerine gittiğinde sanık ...'un önceden görmediği uzun boylu iri yapılı bir şahsın küfürleştiklerini, yanlarına yaklaşıp "Senin sesin fazla çıkıyor, fazla çıkmasın!" dediğini, o anda üzerine altı kişinin saldırdığını, ... isimli şahsın kavgayı ayırmaya çalıştığını, kendisinin biraz geri çekilip cebindeki bıçağı çıkarttığını, kendisini ve arkadaşlarını korumak amacıyla sağa sola sallamaya başladığını, kafasına sert bir cisimle darbe aldığını ve yere düştüğünü ancak hemen kalktığını, sonra bıçağı cebine geri koyduğunu, çay ocağına gidip başına buz koyduklarını, sonra sanık ...'un kendisini aradığını ve dershane müdürünün kendisini çağırdığını çocuklardan birinin yaralanadığını söylediğini, ancak kendisinin "Birşey varsa polise giderim." dediğini, katılan ... ile husumeti olmadığını, sadece sanık ...'u korumak amacıyla olay yerine gittiğini, katılan ...'ı kasten yaralamadığını, kalabalığın üzerine saldırması ve vurmaya başlaması nedeniyle kendini korumak için çıkarıp salladığını, kimsenin yaralandığını görmediğini,

Kovuşturma evresinde; bıçağı o gün kavga için almadığını, olay günü ölçü almak için ... ile beraber dükkana gittiklerini, sanık ...'un kendisini olay günü dayak yiyeceklerini söyleyerek aradığını, ...'i de aramış olduğunu ve yolda ...'i de aldıklarını, okul önüne gittiklerinde arabayı park etmeden önce ... ve ...'in indiklerini, sanık ...'un tartıştığı kişinin küfürler ettiğini, o sırada muşta ile şakak kısmına yumruk yediğini, yere düştüğünü ve tekmelendiğini, karşı tarafta 20-25 kişi olduğunu, kaçmak için kalktığı sırada karşı tarafta da bıçak görünce kendisinin de bıçağını çıkardığını ve hedef gözetmeden kendini savunmak için salladığını, sanık ...'un tartıştığı kişiyi önceden tanımadığını, sonra ismini ... olarak duyduğunu, ancak ...'in boğazına bıçak dayamadığını, daha önce tanımadığı ve husumeti de olmayan ... ...'ın kendisine yumruk attığını, sonra bıçağını çıkardığını ve birlikte yere düştüklerini, o sırada yaralanmış olabileceğini, katılan ... ile ... arasında da bir sorun olmadığını,

İfade etmişlerdir.

Sanık ... soruşturma evresinde; öğle saatlerinde öğrencisi olduğu ... derdsanesinden çıkıp yemeğe gittiği sırada ... Dershanesinin önünden geçtiğini, telefonla konuşurken arkasından bir ses duyduğunu baktığında arkadaşı ... ile ...'in karşılıklı tartıştıklarını gördüğünü, sonra öğretmenlerinin

ayırdığını ve ...'in kendilerine "Ben sizin çıkış saatinizi biliyorum, sizi mahvedeceğim!" dediğini, ... ile yemek yerken de bunlar birşey yapabilir diye ... isimli arkadaşlarını çağırmaya karar verdiklerini, arayıp inceleme dışı sanık ...'yı okula çağırdığını, okul çıkışında ...'in ve yanındakilerin otuz kişilik bir kalabalık grup hâlinde kendilerini beklediğini, sonra öğretmenleri ...'ı çağırmak için gittiğinde kalabalığın dağılmadığını gördüğünü, arkasında bir arbede oluştuğunu ve ...'in de orada olduğunu, sonra kavgaya girdiklerini, inceleme dışı sanık ...'nın elinde bıçak görmediğini, darbe alınca olay yerinden kaçtığını, kimin kime vurduğunu görmediğini, bıçaklanan şahısla ...'nın kavga ettiğini, kavga bittikten sonra da bu şahsın karşısında oturduğunu, sonra fenalaştığını sonradan yaralandığını öğrendiğini, ...'nın çocukluk arkadaşı olduğunu ancak olay yerine gel de birileriyle kavga edelim gibi bir şey söylemediğini, sadece karşı tarafın kendilerini darp etmelesinden korktuğu için "Gel beni burdan al." dediğini, kesinlikle kavga için çağırmadığını,

Kovuşturma evresinde; öğle saatlerindeki olaydan sonra inceleme dışı sanık ...'yı dershaneden eve rahat gidebilmek için aradığını, yanında ...'nın olduğunu bilmediğini, inceleme dışı sanık ...'nın gündüz vaktindeki olaydan haberi olmadığını, okuluyla ... lisesinin arkalı önlü olduğunu, okul çıkışında öğretmenin kalabalığı diğer taraftan dağıttığını, ancak kalabalıktan biri kendisine küfredince ...'nın "Neden küfrediyorsun?" demesi üzerine herkesin birbirine girdiğini, ...'nın şakağına vurduklarını, katılan ... ile arasında sorun olmadığını ...'in gün içinde üç kez kendisini döveceğini söylediğini, okul çıkışı kalabalık arasında katılan ...'ı da görmediğini,

Savunmuştur.

IV. GEREKÇE

A. Uyuşmazlık Konusuna Dair Açıklamalar

Ayrıntıları Yüksek Genel Kurulun 08.01.2025 tarihli ve 400-1; 20.03.2024 tarihli ve 456-126; 02.10.2024 tarihli ve 331-275 sayılı içtihatları ile diğer müstakar kararlarında açıklandığı üzere;

Azmettirme, belli bir suç işleme hususunda henüz bir düşüncesi olmayan kişide, bir başkası tarafından suç işleme kararının oluşmasının sağlanmasıdır. Eğer kişi daha önceden suçu işlemeye karar vermiş ise bu takdirde azmettirme değil, artık TCK'nın 39/2. maddesi kapsamında manevi yardım söz konusu olacaktır. Azmettiren konumundaki kişinin kasten hareket etmesi gerekir. Bu kastın, failde belli bir suçu işleme konusunda karar oluşturmayı, suçun bu kişi tarafından işlenmesi hususunu ve azmettirilen suçun kanuni tanımındaki unsurlarını kapsaması gerekli olmasına karşın, eylemin yer ve zamanı ile işleniş tarzına ilişkin ayrıntıların belirlenmesine gerek yoktur.

İştirak şekillerinden biri olan azmettirme; "belli bir suçu işleme hususunda henüz bir fikri olmayan kişide, bir başkası tarafından suç işleme kararının oluşmasının sağlanması" (Yargıtay CGK,16.02.2010, 2009/1-251 E.,2010/25 K.) olarak tanımlanmıştır.

Ancak kasten işlenen bir suça azmettirme mümkündür. Azmettirenin de kasten hareket etmesi, bu kastın, failde belli bir suçu işleme hususunda karar oluşturmayı, suçu bu kişi tarafından işlenmesi hususunu kapsaması gereklidir. Kast müşahhas olmalı, işlenecek suçun ve mağdurun somut olarak belirlenmesi gereklidir. Fiilin esaslı unsurları veya ana hatlarla somutlaştırılmış olması

zorunlu ve yeterlidir. Suçun icrai tarzına ilişkin ayrıntıları işlenecek yerin ve zamanın tayinine gerek yoktur.

"...Azmettiren asıl failde belli bir suçu işleme istek ve kararını yaratma kastı ile hareket etmeli, bir kimseyi suça yöneltmeyi bilmeli ve istemelidir. Bu sebeple azmettiren, belli bir suçu başkasına işletmek maksadıyla hareket etmelidir..." (doktrindeki bir esere atıf).

B. Somut Olayda Hukuki Nitelendirme

Sanık ..., olay günü öğle saatlerinde öğrencisi olduğu ... Etüt Merkezi'nden arkadaşı olan ... ile birlikte iken, arkalı önlü konumda olan ... Temel Lisesi öğrencisi inceleme dışı mağdur ... ve arkadaşı ... ile karşılaşmış ve aralarında yan bakma meselesinden bir tartışma yaşanmıştır. Tartışmayı çevredekilerin ayırdığı sırada her iki tarafın da birbirlerine okul çıkışı görüşeceklerini söyledikleri ifade edilmiştir. Sanık ... okul çıkışında karşı tarafın güçlü ve kalabalık şekilde geleceği düşüncesiyle kavgaya hazırlanmak amacıyla çocukluk arkadaşı olan inceleme dışı sanık ... ile arkadaşı ...'ı telefonla aramış ve çıkıştaki kavga için hazırlıklı gelmelerini istemiştir. İnceleme dışı sanık ..., arabasıyla birlikte yanında tanıklar ... ve ... da olduğu hâlde öğleden sonra okula gitmiş ancak kimseyi göremeyince geri dönmüş, okul çıkışı saatinde ise aynı araçla ve yanındaki arkadaşlarıyla tekrar okulun yanındaki çay bahçesine gelmiştir. Bu sırada inceleme dışı sanık ...'yı bekleyen sanık ... ve arkadaşları ile okul çıkışında karşılaşan inceleme dışı mağdur ... ve arkadaşları arasında başlayan sözlü tartışma sırasında sanık ...'un mağdur ...'e karşı sarf ettiği "Bir yere gitme, adamlarım geliyor, seni keseceğim, doğrayacağım!" şeklindeki sözlerden inceleme dışı sanık ...'nın eli boş gelmeyeceğini bildiği, çıkacak kavga sırasında sadece tehdit suçunun değil, bıçakla veya silahla yaralama gibi olası neticelerin de meydana gelebileceğini göze aldığı anlaşılmaktadır. Nitekim karşılıklı iki grubun tartıştıkları sırada inceleme dışı sanık ... yanında üç arkadaşıyla birlikte okul çıkışındaki kalabalığın arasına girmiş ve sanık ... ile tartışan mağdur ...'in çenesine cebinden çıkarttığı bıçağı dayayarak "Senin sesin çok çıkıyor!" demiştir. Hemen ardından iki grup birbirine girmiş, dosyadaki adli raporlardan anlaşılacağı üzere, sanık ... ve mağdur ... kavga sırasında basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek şekilde yaralanmışlardır. İnceleme dışı sanık ...'yı bu haksız hareketi nedeniyle engellemeye çalışanlar arasında kavga öncesinde bulunmayan ancak kavga sırasında olaya dahil olup ...'ya vurduğunu ifade eden katılan ... da vardır. Olay yerine esasen öncesinde hiçbir suç işleme düşüncesi bulunmaksızın sanık ...'un azmettirmesiyle kavga için gelen inceleme dışı sanık ..., kavga sırasında kendisine müdahale etmek isteyen katılan ...'ı göğsünden bıçaklayarak kalbine nafiz olacak ve hayati tehlikeye yol açacak şekilde yaralamıştır.

Sanık ... olay öncesinde inceleme dışı sanık ...'yı her ne kadar da kendisini okul çıkışından güvenli şekilde uzaklaşmak için çağırdığını savunmuş ise de; sanığın okul çıkışında arkadaşlarıyla eve gitme imkanı varken gerek karşı taraftaki gruba yönelik birazdan arkadaşlarının geleceği ve onları keseceği yönünde sarf ettiği sözler, gerekse inceleme dışı sanık ...'nın geldiğini görmesine rağmen olay yerinden ayrılmak yerine karşı grupla kavgaya girişmesi gözetildiğinde, sanığın amacının ...'i dövmeye, aynı zamanda inceleme dışı sanık ...'yı karşı gruptan kişilere göz dağı vermesi ve kasten yaralama suçunu işlemesi için azmettirmeye yönelik olduğu ortadadır. Katılan ...'ın olay öncesinde sanık ... veya arkadaşlarıyla husumetinin bulunmaması ile çıkan kavgaya sonradan dâhil olması da sanığın katılana yönelik azmettirme iradesi olmadığını veya azmettirmede sınırın aşılması olarak

nitelendirilemeyecektir. Nitekim sanık asıl hedefi olan mağdur ... ile bizzat kavgaya tutuşmuş, çağırdığı asıl fail ise katılan ...'in arkadaşı ve tarafı olan katılan ...'ı bıçakla yaralamıştır. Kalabalık iki grubun kavgasında yaralanan başka kişi olmaması da azmettiren sanığın her iki amacına da ulaştığını göstermektedir. Öte yandan inceleme dışı azmettirilen sanık ...'nın eylemi sonucu katılanın hayati tehlike geçirecek şekilde ağır yaralanması, sanığın azmettirdiği yaralama suçunun niteliği veya niceliği bakımından azmettirmede sınırın önemli ölçüde aşılması olarak da yorumlanamayacaktır.

Bu ahvâlde sanık ...'un, olay anında mağdur ...'in yanında aynı safta yer alan katılan ...'ın da kavgaya girmesi ve hayati tehlike doğuracak şekilde ağır yaralanması neticesini öngöremediğinden veya azmettirmenin niteliği ya da niceliğinde önemli sayılabilecek bir sınır aşımından bahsedilemeyeceği, dolayısıyla inceleme dışı sanık ...'nın katılana yönelik gerçekleştirdiği neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama suçuna azmettiren sıfatıyla sorumlu olduğu kabul edilmelidir.

Bu itibarla Bölge Adliye Mahkemesinin direnme kararına konu beraat hükmünün gerekçesinin isabetli olmadığına ve hükmünün bozulmasına karar verilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan on bir Ceza Genel Kurulu Üyesi; Bölge Adliye Mahkemesinin direnme kararının gerekçesinin isabetli olduğu düşüncesiyle karşı oy kullamışlardır.

V. KARAR
Açıklanan nedenlerle;

1- Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 1. Ceza Dairesinin 13.10.2023 tarihli ve 2059-2926 sayılı direnme kararına konu hükmünün gerekçesinin İSABETLİ OLMADIĞINA ve sanık hakkında kurulan beraat hükmünün, sanık ...'un inceleme dışı sanık ...'nın katılan ...'a yönelik eylemi nedeniyle neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama suçuna azmettirmeden sorumlu tutulması gerekirken beraatine karar verilmesi isabetsizliğinden BOZULMASINA,

2- Dosyanın, CMK'nın 304/2. maddesi uyarınca hükmü bozulan Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 1. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 10.06.2026 tarihinde yapılan birinci müzakerede yasal ve yeterli çoğunluk sağlanamadığından, 24.06.2026 tarihinde yapılan ikinci müzakerede oy çokluğuyla karar verildi.